

5-kielinen laulukirja, laulu 12

PYHÄT PAIKAT, ALTARIT

Jaakob heräsi unestaan ja sanoi: "Herra on totisesti tässä paikassa, enkä minä tiennyt sitä." Pelko valtasi hänet, ja hän sanoi: "Kuinka pelottavan pyhä tämä paikka onkaan! Tämä on varmaan Jumalan asuinsija ja itse taivaan portti." Aamun valjettua Jaakob otti kiven, joka hänellä oli ollut päänalusenaan, pystytti sen patsaaksi ja vuodatti sen päälle öljyä. [1. Moos. 28:16-18]

Odotellessaan Ateenassa matkakumppaneitaan Paavali näki joka puolella kaupunkia epäjumalankuvia, ja tämä sai hänet kuohuksiin... Kun kiertelin kaupungilla ja katselin teidän pyhiä paikkojanne, löysin sellaisenkin alttarin, jossa oli kirjoitus: 'Tuntemattomalle jumalalle.' Juuri sitä, mitä te tuntemattanne palvotte, minä teille julistan. [Ap. t. 17:16,23]

VANHAN LIITON TELTTAMAJA / VAELLUS LUVATTUUN MAAHAN

Tehkää telttamaja ja kaikki sen varusteet tarkoin sen mallin mukaan, jonka minä sinulle näytän. [Moos. 25:9]

LUPAUS JUMALAN LÄSNÄOLOSTA

Silloin pilvi peitti pyhäkköteltan ja Herran kirkkaus täytti telttamajan. [2. Moos. 40:34]

5-kielinen laulukirja, laulu 242

VANHAN LIITON TEMPELI

Poikasi rakentaa nimelleni temppelin, ja minä pidän hänen kuninkaallisen valtaistuimensa vahvana ikiaikoihin asti. [2. Sam. 7:13]

Ensimmäisellä liitolla oli siis jumalanpalvelusta koskevat säädöksensä ja pyhäkkö täällä maan päällä. [Hepr. 9:1]

TEMPPELIN PYHYYS

Jeesus meni temppeliin ja ajoi kaikki myyjät ja ostajat sieltä ulos. Hän kaatoi rahanvaihtajien pöydät ja kyyhkysenmyyjien jakkarat ja sanoi heille: "On kirjoitettu: 'Minun huoneeni on oleva rukouksen huone.' Mutta te teette siitä rosvojen luolan." [Matt. 21:12-13]

RAKENNUKSENA KATOAVA

Kun Jeesus oli tullut ulos temppelistä ja oli lähdössä pois, opetuslapset tulivat hänen luokseen näyttääkseen hänelle temppelialueen rakennuksia. Mutta Jeesus sanoi heille: "Näettekö kaiken tämän? Totisesti: kaikki revitään maahan, tänne ei jää kiveä kiven päälle." [Matt. 24:1-2]

JUMALAN ASUNTO?

"Jumala, joka on luonut maailman ja kaiken, mitä siinä on, hän, joka on taivaan ja maan Herra, ei asu ihmiskäsin tehdyissä tempeleissä. [Ap. t. 17:24]

Kristus:

Jeesus vastasi: "Hajottakaa tämä temppeli, niin minä saan sen nousemaan kolmessa päivässä." Silloin juutalaiset sanoivat: "Tätä temppeliä on rakennettu neljäkymmentäkuusi vuotta. Sinäkö pystyttäisit sen kolmessa päivässä?" Jeesus tarkoitti kuitenkin temppelillä omaa ruumistaan.

[Joh. 2:19-21]

Kristitty:

Ettekö tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli? Tämän Hengen on Jumala antanut asumaan teissä. [1. Kor. 6:19]

Seurakunta:

Te olette kiviä siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat ja jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus. Hän liittää koko rakennuksen yhteen niin että se kasvaa Herran pyhäksi tempeliksi,

[Ef. 2:20-21]

SYNAGOOGAT

Toiset jatkoivat Pergestä eteenpäin ja tulivat Pisidian Antiokiaan. Sapattina he menivät synagogaan ja asettuivat istumaan. Kun lakia ja profeettoja oli luettu, synagogan esimiehet lähettivät heille sanan: "Veljet, jos haluatte lausua seurakunnalle joitakin kehotuksen sanoja, niin puhukaa." [Ap. t. 13:14-15]

ALKUSEURAKUNNAN KOKOONTUMISPAIKAT

Joka päivä he uskollisesti kokoontuivat temppeliin, ja kodeissaan he yhdessä mursivat leipää ja aterioivat riemullisin ja vilpittömin mielin. [Ap. t. 2:46]

KRISTUKSEN LÄSNÄOLO SANASSA JA SAKRAMENTEISSA

Olen saanut Herralta tiedoksi tämän, minkä olen myös opettanut teille: Herra Jeesus sinä yönä, jona hänet kavallettiin, otti leivän, kiitti Jumalaa, mursi leivän ja sanoi: "Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne. Tehkää tämä minun muistokseni." Samoin hän otti aterian jälkeen maljan ja sanoi: "Tämä malja on uusi liitto minun veressäni. Niin usein kuin siitä juotte, tehkää se minun muistokseni."

[1. Kor. 11:23-25]

Tiedättehan, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa...

Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin hän. [Room. 6:3,5]

5-kielinen laulukirja, laulu 69

SANAN KESKUS: RISTI, TÄRKEIN TUNNUS MYÖS SEURAKUNNAN RAKENNUKSISSA

Me sen sijaan julistamme ristiinnaulittua Kristusta. Juutalaiset torjuvat sen herjauksena, ja muiden mielestä se on hulluutta, mutta kutsutuille, niin juutalaisille kuin kreikkalaisillekin, ristiinnaulittu Kristus on Jumalan voima ja Jumalan viisaus. [1. Kor. 1:23-24]

Ennen muuta annoin teille tiedoksi tämän, minkä itse olin saanut vastaanottaa: - Kristus kuoli meidän syntiemme vuoksi, niin kuin oli kirjoitettu, hänet haudattiin, hänet herätettiin kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu, [1. Kor. 15:3-4]

Saarnatuoli vs. sanan arvovalta!

Rakennuksen korkeus: taivas, Jumalan kunnia

tyhjä risti: Ylösnousut

krusifiksi: Ristiinnaulittu

kirkkorakennuksen pohjapiirros usein ristin muotoinen

5-kielinen laulukirja, laulu 250

KIRKKO ON ”TALLI”

Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika, ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa majapaikassa. [Luuk. 2:6-7]

KIRKON OVI

Minä olen portti. Se, joka tulee sisään minun kauttani, pelastuu. Hän voi vapaasti tulla ja mennä, ja hän löytää laitumen. [Joh. 10:9]

KASTE PORTTINA SEURAKUNTAAN JA TAIIVASTEN VALTAKUNTAAN

Porttitorneina oli kaksitoista helmeä - kukin kahdestatoista tornista oli tehty yhdestä helmestä. Kaupungin valtakatu oli kultaa, puhdasta kuin läpinäkyvä lasi. [Ilm. 21:21]

(Marja-Leena Niinivaara-Koskellin raamattuluento)

VANHAN LIITON TEMPELIVAATTEET: ”PYHÄ KAUNISTUS”

Teetä Aaronille pyhät vaatteet, jotka ovat hänelle kunniaksi ja kaunistukseksi. [2. Moos. 28:2]

”KUVAKIELTO”

"Älä tee itsellesi patsasta äläkä muutakaan jumalankuvaa, älä siitä, mikä on ylhäällä taivaalla, älä siitä, mikä on alhaalla maan päällä, äläkä siitä, mikä on vesissä maan alla. [2. Moos. 20:4]

- miten ymmärrettävä?

EPÄJUMALANKUVA

Aaron otti korut vastaan, valmisti muotin ja valoi kullasta sonnin*. Kansa sanoi: "Israel, tämä on sinun jumalasi, joka toi sinut pois Egyptistä!" [2. Moos. 32:4]

- mitä muita epäjumalankuvia? esim. raha

VANHAN LIITON TEMPPELIVAATTEIDEN VÄRIT

Kasukan päälle tuleva vyötärönauha olkoon samalla tavoin tehty ja yhtä kappaletta kasukan kanssa; senkin tulee olla tehty kullasta, sinipunaisesta, purppuraisesta ja karminpunaisesta villasta sekä hienosta kerratusta pellavasta. [2. Moos. 28:8]

- vrt. kirkkovuoden liturgiset värit

SANAN KUULEMINEN

Usko syntyy kuulemisesta, mutta kuulemisen synnyttää Kristuksen sana. [Room. 10:17]

KUULEMINEN KAIKILLA AISTEILLA

Katsokaa taivaan lintuja: eivät ne kylvä, eivät ne leikkaa eivätkä kokoa varastoon, ja silti teidän taivaallinen Isänne ruokkii ne. Ja olettehan te paljon enemmän arvoisia kuin linnut! [Matt. 6:26]

LUODUN TODELLISUUDEN TARKOITUS

Hänen välityksellään luotiin kaikki, kaikki mitä on taivaissa ja maan päällä, näkyvä ja näkymätön, valtaistuimet, herruudet, kaikki vallat ja voimat. Kaikki on luotu hänen kauttaan ja **häntä varten**.

[Kol. 1:16]

VANHAN LIITON TEMPELIN ESIKUVALLINEN MERKITYS

Ensimmäisellä liitolla oli siis jumalanpalvelusta koskevat säädöksensä ja pyhäkkö täällä maan päällä. Pyhäkkönä oli telta, jonka etumaisessa huoneessa oli lampunjalka, pöytä ja uhrileivät. Tätä osaa nimitettiin "pyhäksi". Toisen verhon takana oli se teltan osa, josta käytettiin nimeä "kaikeinpyhin". [Hepr. 9:1-3]

”TAIVAALLINEN TEMPELLI” VIESTII SIITÄ, MITEN TAIVAASEEN PÄÄSTÄÄN

Kristus ei mennytkään ihmiskäsin tehtyyn pyhäkköön, joka on vain todellisen pyhäkön kuva, vaan itse taivaaseen ollakseen nyt Jumalan edessä puhumassa meidän puolestamme. [Hepr. 9:24]

RAKENNUSSUUNTIEN MERKITYS

Itä-länsi:

Siksi me voimme entistä lujemmin luottaa profeetalliseen sanaan. Ja hyvin teette tekin, jos kiinnitätte katseenne siihen kuin pimeässä loistavaan lamppuun, kunnes päivä sarastaa ja kointähti syttyy teidän sydämässänne. [2. Piet. 1:19]

Vasen-oikea:

Hän asettaa lampaat oikealle ja vuohet vasemmalle puolelleen. [Matt. 25:33]

Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus - mutta hän on kuollut meidän tähtemme, ja enemmänkin: hänet on herätetty kuolleista, hän istuu Jumalan oikealla puolella ja rukoilee meidän puolestamme! [Room. 8:34]

